

Universitatea Tehnică a Moldovei

**ANALIZA PROCESULUI DE ARENDARE A FONDULUI FORESTIER DIN
ÎNTRERINDERA SILVICĂ CHIȘINĂU ÎN SCOPUL RECREATIV ȘI
PERSPECTIVELE LUI ECONOMICE ȘI ECOLOGICE**

Student:

BORDIAN Marin

Conducător:

**GULCA Vitalie
lect. univ., dr.**

Chișinău, 2024

Adnotare

Teza de Master cu denumirea "Analiza procesului de arendare a fondului forestier din Întreprinderea Silvică Chișinău în scopul recreativ și perspectivele lui economice și ecologice" este un studiu multilateral privind aspectele legislative și tehnice despre procesul de transmitere în arendă a fondului forestier gestionat de către ÎS Chișinău în scop de recreere.

Autorul tezei este masterandul BORDIAN Marin, iar conducătorul științific doctor, lector universitar GULCA Vitalie.

Cuvintele-cheie: analiză, arendă, recreere, fondul forestier, ecosisteme, preț.

Actualitatea și importanța temei cercetate

În această lucrare am încercat să studiez procesul de arendare a fondului forestier având în vedere că la moment este în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20.02.2008 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere”, importanța temei de cercetare este incontestabilă, având în vedere rolul pădurii în economia unei țări, iar arendarea fondului forestier fiind un fenomen unic al felului său și ca urmare este posibil a fi supus analizei sub aspecte juridice, economice și ecologice.

Obiectul cercetării - este procesul propriu-zis de arendă a fondului forestier din cadrul ÎS Chișinău. Astfel, obiectul prezentului studiu este multiaspectual, dat fiind faptul, că se studiază atât importanța procesului de transmitere în arendă a fondului forestier, cât și efectele procesului sub aspect economic și ecologic.

Metodologia cercetării

Întru efectuarea unei cercetări reușite, noi am utilizat o gamă variată de metode de cercetare, care au condus la realizarea unui studiu în tematica arendei fondului forestier în scop de recreere. Astfel, realizarea unei metodologii complexe s-a manifestat prin mai multe forme cunoscute de cercetare științifică: analiza, deducția, inducția, demonstrarea, argumentarea. Au fost, de asemenea utilizate și metodele de observare directă și indirectă, care au contribuit la formarea unei viziuni clare asupra domeniului propus spre cercetare.

Rezultatele concrete obținute

Ca urmare a studiului făcut s-a obținut o analiză multilaterală a situației actuale cu arenda fondului forestier transmisă în scop de recreere pe Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău.

Au fost abordată baza juridică ce reglementează procesul, au fost analizate toate raporturile juridice (contracte) cu beneficiarii, și tranziția în timp a acestora. S-au obținut date privind veniturile încasate anual precum și cele nevalorificate ca urmare a ne aplicării modificărilor de preț.

Summary

The Master's thesis with the title "Analysis of the leasing process of the forestry fund from the Chisinau Forestry Enterprise for recreational purposes and its economic and ecological perspectives" is a multilateral study on the legislative and technical aspects of the leasing process of the forest fund managed by the Chisinau State Forest Enterprise for recreational purposes.

The author of the thesis is the master's student BORDIAN Marin, and the scientific supervisor is doctor, university lecturer GULCA Vitalie.

Key words: analysis, lease, recreation, forest fund, ecosystems, price.

Actuality and importance of the researched topic

In this paper I tried to study the process of leasing the forest fund considering that at the moment Government Decision no. 187 of 20.02.2008 "Regarding the approval of the Regulation regarding the allocation of land from the forest fund for the purpose of hunting and/or recreation", the importance of the research theme is undeniable, considering the role of the forest in the economy of a country, and the leasing of the forest fund being a unique phenomenon of its kind and as a result it is liable to be subjected to analysis under legal, economic and ecological aspects.

The object of the research - is the actual process of leasing the forest fund within the Chisinau State Enterprise. Thus, the object of the present study is multifaceted, given the fact that it studies both the importance of the process of leasing the forest fund, as well as the effects of the process from an economic and ecological point of view.

Research methodology

In order to carry out a successful research, we used a varied range of research methods, which led to the realization of a study on the topic of leasing the forest fund for recreation purposes. Thus, the realization of a complex methodology was manifested through several known forms of scientific research: analysis, deduction, induction, demonstration, argumentation. Direct and indirect observation methods were also used, which contributed to the formation of a clear vision of the field proposed for research.

Concrete results obtained

As a result of the study, a multilateral analysis of the current situation with the lease of the forest fund transmitted for recreation purposes to the Chisinau Forestry Enterprise was obtained.

The legal basis regulating the process was addressed, all legal relationships (contracts) with the beneficiaries and their transition over time were analyzed. Data were obtained regarding the revenues collected annually as well as those not capitalized as a result of not applying the price changes.

CUPRINS

INTRODUCERE	8
1 ARENDA FONDULUI FORESTIER - ASPECTE DE BAZĂ.....	11
1.1 Noțiunea de arendă.....	11
1.2 Particularitățile arendei fondului forestier.....	19
1.3 Formula de calcul a arendei	28
1.4 Monitorizarea obligațiilor contractuale asumate de arendaș în gestionarea terenurilor fondului forestier de stat.....	30
1.5 Concluzii.....	35
2 METODOLOGIA PRELUCRĂRII DATELOR STATISTICE.....	37
2.1 Aplicarea SPSS „Statistical Package for the Social Sciences” în procesul de analiză a datelor	
2.2 Colectarea, procesarea și analiza datelor ce vor fi obiectul studiului.....	38
2.3 Concluzii.....	50
3 ANALIZA PROCESULUI TRANSMITERII ÎN ARENDĂ A FONDULUI FORESTIER	
3.1 Informația generală despre Întreprinderea pentru Silvicultură Chișinău.....	52
3.2. Aspecte psiho-sociale privind efectele tranziției sociale de la socialism spre capitalism....	54
3.3 Analiza procesului de transmitere în arendă a fondului forestier gestionat de ÎS Chișinău prin interpretarea datelor statistice ca urmare a studierii contractelor de arendă.....	56
3.4 Analiza modului de gestionare a terenurilor fondului forestier transmise în arendă de către arendași.....	61
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	66
BIBLIOGRAFIE	69
ANEXE.....	71

INTRODUCERE

În studiul pe care îl propunem spre prezentare, intitulat: ”Analiza procesului de arendare a fondului forestier din Întreprinderea Silvică Chișinău în scopul recreativ și perspectivele lui economice și ecologice”, se intenționează să se abordeze aspectele juridice, economice și ecologice a procesului de transmitere în arendă a terenurilor fondului forestier gestionate de către ÎS Chișinău, precum și consecințe procesului.

Actualitatea și importanța temei cercetate

În această lucrare am încercat să studiem procesul de arendare a fondului forestier având în vedere că la moment este în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20.02.2008 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere”, importanța temei de cercetare este incontestabilă, având în vedere rolul pădurii în economia unei țări, iar arendarea fondului forestier fiind un fenomen unicat de felul său și ca urmare este pasibil a fi supus analizei sub aspecte juridice, economice și ecologice. Schimbările radicale ale relațiilor social-economice din perioada de tranziție au determinat găsirea unor noi căi, mijloace și posibilități de ieșire din criza economică profundă. La etapa inițială a acestui proces o atenție deosebită se atrage la renovarea și revitalizarea relațiilor de arendă a fondului forestier. Un prim-pas în această direcție a fost schimbarea statutului juridico-legal a arendeii fondului forestier.

Scopul cercetării este de a cerceta procesul de transmitere în arendă a sectoarelor fondului forestier, prin identificarea efectelor economice și ecologice.

Obiectivul urmărit a fost analiza contractele de arendă în scop de recreere în vederea monitorizării evoluției acestor rapoarte juridice și efectelor de moment.

Pentru realizarea scopului pe care ni l-am propus în realizarea prezentul studiu, am conturat următoarele **sarcini**:

- Identificarea noțiunii și aprecierea importanței contractului de arendă;
- Analiza cadrului juridic a contractului de arendă;
- Delimitarea contractului de arendă de alte contracte civile;
- Identificarea tipurilor de arendă;
- Identificarea obiectelor contractului de arendă;
- Întocmirea unei baze de date cu date relevante despre data transmiterii în arendă, durata arendeii, valabilitatea contractelor, suprafața arendată, ocolul silvic din raza de activitate, statutul privind înregistrarea sau neînregistrarea la cadastru, obiectivul arendeii

(personal/afacere), dacă s-au operat sau nu modificările de preț, prejudiciul cauzat mediului și venitul ratat ca rezultat al nemodificării prețului de arendă.

- Prelucrarea datelor acumulate în baza de date prin intermediul programului SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) pentru obținerea rezultatelor valide și pentru facilitarea procesului de interpretare;

- Folosind metoda SWOT identificarea beneficiilor sau neajunsurilor ca urmare a transmiterii terenurilor fondului forestier în scop de recreere.

Obiectul cercetării - este procesul propriu-zis de arendă a fondului forestier din cadrul ÎS Chișinău. Astfel, obiectul prezentului studiu este multi-aspectual, dat fiind faptul, că se studiază atât importanța procesului de transmitere în arendă a fondului forestier, cât și efectele procesului sub aspect economic și ecologic.

Ipoteza cu care am pornit în dezvoltarea lucrării date a fost ”**Arenda fondului forestier în scopul de recreere este un mit și nu îndeplinește obiectivele gestionării durabilă a pădurilor**”.

Metodologia cercetării

Întru efectuarea unei cercetări reușite, noi am utilizat o gamă variată de metode de cercetare, care au condus la realizarea unui studiu în tematica arendei fondului forestier în scop de recreere. Astfel, realizarea unei metodologii complexe s-a manifestat prin mai multe forme cunoscute de cercetare științifică: analiza, deducția, inducția, demonstrarea, argumentarea. Au fost, de asemenea utilizate și metodele de observare directă și indirectă, care au contribuit la formarea unei viziuni clare asupra domeniului propus spre cercetare.

Supportul teoretico-științific al tezei

La efectuarea lucrării de față, am studiat o gamă variată de materiale. Întru executarea unei lucrări veridice, am studiat mai întâi de toate cadrul legislativ, normativ. În aspect internațional, am constatat că cadru care reglementează contractul de arendă este Codul civil, precum și Legea cu privire la arendă în agricultură nr. 198-XV din 15.05.2003. După studierea prevederilor legale, întru efectuarea unei cercetări valoroase am consultat literatura de specialitate. Astfel, printre cele mai valoroase lucrări care au stat la baza elaborării acestui studiu, pot da următoarele exemple. Un suport teoretic valoros a constituit lucrarea autorilor autohtoni Gheorghe Chibac, Aurel Băieșu, Alexandru Rotari și Oleg Efrim „Drept civil. Contracte Speciale”. Totodată, un suport valoros a constituit și lucrarea „Manualul judecătorului pentru cauze civile” de asemenea m-am inițiat în vederea aplicării programului SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) pentru obținerea rezultatelor valide și pentru facilitarea procesului de interpretare, analiza SWOT pentru identificarea părților forte și slabe și elaborarea unei strategii de acțiuni pe termen lung.

Structura lucrării

Pentru realizarea scopului și sarcinilor pe care le-am înaintat în prezenta teză, lucrarea de față a fost structurată în trei capitole.

În primul capitol, intitulat „Arenda fondului forestier - aspecte de bază”, s-a realizat o inițiere în studiu, fiind divizat în cinci paragrafe. Astfel, în prima parte a lucrării am efectuat o inițiere în studiu prin analiza noțiunii și importanței contractului de arendă. În cel de-al doilea paragraf, m-am axat pe particularitățile arendei fondului forestier. În continuarea capitolului am descris formula de calcul a arendei, Monitorizarea obligațiilor contractuale asumate de arendaș în gestionarea terenurilor fondului forestier de stat.

În capitolul doi, al cercetării de față, intitulat „Metodologia prelucrării datelor statistice”, am descris partea teoretică ce ține de aplicarea programului SPSS „Statistical Package for the Social Sciences”, colectarea și procesarea și analiza datelor ce vor fi obiectul studiului .

În ultimul capitol al studiului, intitulat „Analiza procesului de arendare a fondului forestier”, s-a efectuat o analiză a procesului și consecințelor transmiterii în arendă a fondului forestier gestionat de ÎS Chișinău prin interpretarea datelor statistice ca urmare a studierii contractelor de arendă, precum și analiza modului de gestionare a arendelor de către beneficiari.

La final am efectuat o analiza SWOT a procesului de transmitere în arendă a fondului forestier în scop de recreere pentru a evidenția factorii ce pot influența și eficientiza acest proces.

Recomandările elaborate ca urmare a studiului efectuat, sunt următoarele:

Modificarea legislației ce ține de reglementarea raporturilor de arendă a fondului forestier care trebuie să fie efectuată prin lege, deoarece sunt raporturi de drept civil.

Este necesară rezilierea contractelor de arendă în scopuri de recreere cu arendași nelocali și de rea-credință și de asemenea revizuirea contractelor de atribuire în arendă a terenurilor din fondul forestier în scopuri de recreere și de gospodărire cinegetică, conținutul lor fiind adus în concordanță cu cadrul legal.

De asemenea, pentru realizarea prevederilor articolului 39 din Codul silvic (folosirea pădurii în scopuri de recreere) este necesar de ținut cont și de prevederile legale privind instituirea proiectelor de parteneriat public-privat.

Obiectivele alocării terenurilor din fondul silvic în arendă, urmează să asigure maximizarea beneficiilor publice de la utilizarea fondului forestier de stat, de aceea dezvoltarea și implementarea unui program de stat în vederea dezvoltării unei rețele de trasee turistice pe acest domeniu ar impulsiona dezvoltarea sectorului.

BIBLIOGRAFIE

I. Acte normative și legislative

1. Constituția RM, adoptată de Parlamentul RM la 29.07.94;
2. Codul Civil al RM nr. 1107 din 06-06-2002 (modernizat);
3. Codul silvic al RM nr. 887 din 21-06-1996;
4. Legea cu privire la arenda în agricultură nr. 198-XV din 15.05.2003;
5. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03.01.92;
6. Codul funciar al RM nr. 828 din 25.12.1991;
7. Hotărârea Guvernului nr. 187 din 20.02.2008 „cu privire la aprobarea Regulamentului privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere”;
8. Hotărârea Guvernului nr. 692 „Cu privire la aprobarea Regulamentului întreprinderii de arendă și Regulamentului antreprizei de arendă”, nr.284 din 21.05.93, Monitorul Oficial, 1993, nr.5;
9. Legea cu privire la arendă nr. 861 din 14.01.1992, abrogată la 20 aprilie 2007.
10. Culegere de hotărâri explicative ale Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, Chișinău, 2002, p. 136. în continuare, Hotărârea Plenului CSJ din 22 aprilie 2002;
11. Hotărârea nr. 74 din 20 decembrie 2021 cu privire la Raportul auditului conformității administrării și gestionării fondului forestier de către Agenția „Moldsilva”;

II. Manuale, monografii, ediții din reviste periodice

12. Lionela Madescu, Istoria dreptului românesc, Universitatea Spiru Haret, pag.152;
13. Grigore Pîrțac, Inna Pascalu, Veronica Bujor, Note de curs. Istoria dreptului românesc, USEM, Chisinau 2013, pag.73;
14. G.V.Ciubukov, Zemelnoe pravo, Moscova 2002, pag.24;
15. СП СССР. № 19-20,1965, ст.155;
16. СП СССР. № 6, 1984, ст. 29;
17. Закон СССР о государственном предприятии (объединении) - Москва: Юридическая литература, 1988;
18. Ana Manea Luca. Drept civil: noțiuni generale despre obligații. Contracte civile, Iași, 1994, p. 123;
19. Ghibac Gh. „Contractul - instrumentul de baza relațiilor de arendă”. Legea și viața. 1991, nr.7. p. 87;

20. Francisc Deak, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, ediția a III-a, actualizată și completată, București, Universul Juridic, 2001, p. 273;
21. Radu I. Motica, Florin Moțiu, *Contracte civile speciale. Teoria și practica judiciară. Curs universitar*; București, Lumina Lex, 2001, p. 17;.
22. Chibac Gh., Băieșu Au., Rotari Al., Efrim O. *Drept civil. Contracte speciale. Vol. III.ed. Cartier Juridic. Chișinău 2005. p. 673;*
23. Budianschi D., Galupa D., *Eficiența și transparența utilizării resurselor fondului forestier*, Chișinău 2013;
24. Mariana Popa, "Statistica psihologică și prelucrarea computerizată a datelor", Editura Credis 2008;
25. Cimpoieș, Gh., Vrancean, V., Prisăcaru, V. *Ghid privind elaborarea și susținerea tezei de master. Chișinău: Universitatea Agrară de Stat din Moldova, 2016. 24 p;*
26. Dediu, I. *Tratat de ecologie teoretică: studiu monografic de sinteză. Academia Națională de Științe Ecologice. – Chișinău: Editura Phoenix SRL, 2007. – 558 p;*
27. Dediu, I., Capcelea, A., Cibotaru, A., Toderăș, I., Lozan, M., Teleuță, A., Reniță, A. *Cartea Roșie a Republicii Moldova. – Chișinău: Știința, 2001. – 288p;*
28. Demerji, I., Cotelni, A. *Impactul culturii organizaționale asupra dirijării conflictelor și stresului în cadrul unităților economice. Chișinău: ASEM, 2009;*
29. Rădulescu, M., Șt. *Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat. – Ed. A 2-a, rev. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2011;224 p. ISBN 978-973-30-2894-9.*

III. Site-grafia

30. <https://ro.scribd.com/doc/96866416/Caracteristica-%C5%9Fi-clasificarea-arendeii>
Caracteristica și clasificarea arendeii (citată 16.04.15)
31. <https://ru.scribd.com/document/451583419/Raportul-auditului-gestion%C4%83rii-patrimoniului-public-de-c%C4%83tre-Agen%C8%9Bia-Moldsilva>
Auditul gestionării patrimoniului public de către Agenția „Moldsilva” și întreprinderile din subordine pe anii 2011-2012.